

NÕUKOGU DIREKTIIV 2006/117/EURATOM,

20. november 2006,

radioaktiivsete jäätmete ja kasutatud tuumkütuse vedude järelevalve ja kontrolli kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 31 lõiget 2 ja artiklit 32,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut, mis on koostatud vastavalt asutamislepingu artiklile 31 pärast arvamuse saamist isikute rühmalt, mille teadus- ja tehnikakomitee on nimetanud liikmesriikide teadusekspertide seast, ja pärast konsulteerimist Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteega, ⁽¹⁾

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust ⁽²⁾,

ning arvestades järgmist:

- (1) Radioaktiivsete jäätmete või kasutatud tuumkütuse vedudega seotud toimingute suhtes kohaldatakse ühenduse ja rahvusvaheliste õigusnormide alusel mitmeid nõudeid, eriti seoses radioaktiivse materjali ohutu transportimise ning radioaktiivsete jäätmete või kasutatud tuumkütuse ladustamise või lõpladustamise tingimustega sihtriigis.
- (2) Lisaks neile nõuetele tuleb töötajate ja muu elanikkonna tervise kaitsmiseks radioaktiivsete jäätmete või kasutatud tuumkütuse liikmesriikidevaheliste ning ühendusse suunduvate ja ühendusest väljuvate vedude suhtes kohaldada ühist kohustuslikku eelneva loa andmise süsteemi.
- (3) Nagu on sätestatud nõukogu 22. mai 2002. aasta resolutsioonis metalli ringlussevõtul radioaktiivsete ainete olemasolu jälgimis- ja kontrollisüsteemide riiklike süsteemide loomise kohta ⁽³⁾ on oluline vähendada miinimumi kiirusohtu, mis tuleneb ringlussevõetavas metallis sisalduvatest radioaktiivsetest materjalidest.

(4) Nõukogu 3. veebruari 1992. aasta direktiiviga 92/3/Euratom liikmesriikidevaheliste ning ühendusse suunduvate ja ühendusest väljuvate radioaktiivsete jäätmete vedude järelevalve ja kontrolli kohta ⁽⁴⁾ kehtestati radioaktiivsete jäätmete vedudele range kontrollimise ja eelneva loa andmise ühenduse süsteem, mis on osutunud rahuldavaks. Omandatud kogemusi arvestades on seda siiski vaja muuta, et selgitada ja lisada mõisteid ja definitsioone, käsitleda varem välja jäetud olukordi, lihtsustada radioaktiivsete jäätmete liikmesriikidevahelise veo kehtivat korda ja tagada vastavus teistele ühenduse ja rahvusvahelistele õigusnormidele, eriti kasutatud tuumkütuse ja radioaktiivsete jäätmete ohutu haldamist käsitlevale ühiskonventsioonile (edaspidi "ühiskonventsioon"), millega ühendus liitus 2. jaanuaril 2006.

(5) SLIM-algatuse (*Simpler Legislation for Internal Market* – siseturualaste õigusaktide lihtsustamine) viienda järgu raames loodi liikmesriikide esindajatest ja kasutajatest koosnev tööühm, et käsitleda mitmeid direktiivi 92/3/Euratom kasutajate kirjeldatud probleeme, kooskõlastades seda kehtivate rahvusvaheliste eeskirjade ja õigusnormidega.

(6) Direktiivis 92/3/Euratom sätestatud korda on praktikas kohaldatud ainult sellise kasutatud tuumkütuse vedude suhtes, mille jaoks pole ette nähtud edasist kasutusala ja mida seega peetakse radioaktiivseteks jäätmeteks nimetatud direktiivi tähenduses. Radioloogilisest seisukohast ei ole õigustatud, et nimetatud järelevalve- ja kontrollisüsteemi ei rakendata sellise kasutatud tuumkütuse suhtes, mida kavatakse ümber töötada. Seetõttu on asjakohane, et nimetatud direktiiv hõlmaks kõiki kasutatud tuumkütuse vedusid, sõltumata sellest, kas kõnealune tuumkütus on ette nähtud lõpladustamiseks või ümber-töötamiseks.

(7) Liikmesriigi jurisdiktsioonis olevate tuumajäätmete ja kasutatud tuumkütuse haldamist käsitleva poliitika valik peaks jääma täielikult iga liikmesriigi vastutusse, kellest mõned otsustavad kasutatud tuumkütuse ümbertöötamise kasuks, teiste eesmärgiks on kasutusala kasutatud tuumkütuse lõpladustamine. Seetõttu ei tohiks käesolev direktiiv piirata liikmesriikide õigust nende kasutatud tuumkütust ümbertöötamiseks ekspordida ja miski käesolevas direktiivis ei tohiks tähendada, et sihtliikmesriik on kohustatud aktsepteerima radioaktiivsete jäätmete ja kasutatud tuumkütuse vedusid lõpptöötuse või lõpladustamise eesmärgil, välja arvatud ümbersuunamise korral. Iga selline veost keeldumine peaks olema põhjendatud käesolevas direktiivis sätestatud kriteeriumide alusel.

⁽¹⁾ ELT C 286, 17.11.2005, lk 34.

⁽²⁾ Arvamus on esitatud 5. juulil 2006 (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata).

⁽³⁾ EÜT C 119, 22.5.2002, lk 7.

⁽⁴⁾ EÜT L 35, 12.2.1992, lk 24.

- (8) Kehtiva korra lihtsustamine ei tohiks piirata liikmesriikide olemaolevaid õigusi olla vastu või seada tingimusi radioaktiivsete jäätmete veole, mille jaoks on vaja nende nõusolekut. Vastuväited ei tohiks olla meelevaldsed ning peaksid lähtuma asjakohasest riiklikust, ühenduse või rahvusvahelisest õigusest. Käesolev direktiiv ei tohiks piirata rahvusvahelisest õigusest tulenevaid liikmesriikide õigusi ja kohustusi, eriti rahvusvahelises õiguses sätestatud laevade ja õhusõidukite mere-, jõe- ja aeronavigatsiooniga seotud õigusi ja vabadusi.
- (9) Siht- või transiidiriigiks oleva liikmesriigi võimalus vedude automaatselt loa andmise menetlusest keelduda toob endaga kaasa põhjendamatu halduskoormuse ja ebakindluse. Kohustuslik taotluse kättesaamise kinnitus siht- ja transiidiriikide asutustelt koos nõusoleku andmise tähtaja pikendamisega peaks võimaldama suure tõenäosusega eeldada vaikimisi antud nõusolekut.
- (10) Veoload käesoleva direktiivi tähenduses ei peaks asendada vedudega seotud siseriiklikke erinõudeid nagu veolube.
- (11) Inimeste tervise ja keskkonna kaitsmiseks radioaktiivsetest jäätmetest tulenevate ohtude eest tuleks arvesse võtta väljaspool ühendust tekkivaid ohtusid. Juhul, kui radioaktiivsed jäätmed ja kasutatud tuumkütus viiakse ühendusest välja, tuleks sihtriigiks olevat kolmandat riiki mitte ainult veost teavitada, vaid nimetatud riigilt selleks ka nõusolek saada.
- (12) Sihtliikmesriigi pädevad asutused peaksid teiste kaasatud asjaomaste asutustega koostööd tegema ja ühenduses olema, et vältida tarbetuid viivitusi ja tagada käesoleva direktiiviga kehtestatava loaandmismenetluse sujuv toimimine.
- (13) Nõue, mille kohaselt veo eest vastutav isik võtab veo luhtumisel vajaduse korral parandavaid ohutusmeetmeid, ei peaks takistama liikmesriikides siseriiklikul tasandil ette nähtud mehhanismide kohaldamist.
- (14) Nõue, mille kohaselt valdaja kannab veo luhtumisest tulenevad kulud, ei tohiks takistada liikmesriikides siseriiklikul tasandil ette nähtud mehhanismide või valdaja ning veoga seotud mis tahes muu isiku vaheliste mis tahes lepinguliste kokkulepete kohaldamist.
- (15) Kuna radioaktiivsed jäätmed tuleks, niivõrd, kui see vastab sellise materjali haldamise ohutusnõuetele, lõpplaudustada samas riigis, kus nad tekkisid, tunnistatakse, et liikmesriigid peaksid soodustama omavahelisi kokkulepeid sellistest liikmesriikidest pärit radioaktiivsete jäätmete ja kasutatud tuumkütuse ohutu ja tõhusa haldamise hõlbustamiseks, mis tootsid neid väikestes kogustes ja kus vastavate rajatiste loomine ei oleks radioloogilises seisukohast põhjendatud.
- (16) Kui kolmandas riigis asuva saaja ja kolmandas riigis asuva valdaja vahel on vastavalt ühiskonventsiooni artiklile 27 sõlmitud kokkulepe, siis võib sama kokkulepet kasutada ka käesoleva direktiivi raames.
- (17) Käesoleva direktiivi mõistes ja omandatud kogemusi silmas pidades on asjakohane olemasolevat tüüpvormi kohandada. Selguse huvides tuleks sätestada kohustus kehtestada käesoleva direktiivi ülevõtmise kuupäevaks uus tüüpvorm. Kui seda tähtaega aga ei täideta, tuleks üleminekusätetes sätestada olemasoleva tüüpvormi kasutus. Lisaks peaksid selged eeskirjad keelekasutuse kohta andma õiguskindlust ja aitama vältida põhjendamatuid viivitusi.
- (18) Korrapärased aruanded liikmesriikidelt komisjonile ning komisjonilt Euroopa Parlamendile, nõukogule ja Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele peaksid andma kasuliku ülevaate kogu ühenduses väljastatud lubadest ning selgitama välja võimalikud raskused, millega liikmesriigid tegelikkuses kokku puutuvad ja esitama kasutatud lahendused.
- (19) Nõukogu 13. mai 1996. aasta direktiivi 96/29/Euratom, millega sätestatakse põhilised ohutusnormid töötajate ja muu elanikkonna tervise kaitsmiseks ioniseerivast kiirgusest tulenevate ohtude eest, ⁽¹⁾ kohaldatakse muu hulgas radioaktiivsete ainete vedude, ühendusse impordi ja ühendusest ekspordi suhtes ning selles on sätestatud ioniseeriva kiirgusega seotud toimingute kohta aruannete esitamise ja nendeks loa saamise süsteem. Seetõttu on kõnealused sätted asjakohased käesoleva direktiiviga hõlmatud valdkonnas.
- (20) Eespool öeldut silmas pidades on selguse huvides vaja direktiiv 92/3/Euratom kehtetuks tunnistada ja asendada. Käesolev direktiiv ei tohiks piirata liikmesriikide kohustusi seoses kehtetuks tunnistatud direktiivi siseriiklikesse õigusaktidesse ülevõtmise ja kohaldamise tähtaegadega.

(¹) EÜT L 159, 29.6.1996, lk 1.

(21) Kooskõlas paremat õigusloomet käsitleva institutsiooni-devahelise kokkuleppe⁽¹⁾ punktiga 34 julgustatakse liikmesriike koostama enda jaoks ja ühenduse huvides tabelid, kus on võimaluste piires toodud käesoleva direktiivi ja liikmesriikide siseriiklikku õigusesse ülevõtmise meetmete vastavus, ning need avaldama,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

1. PEATÜKK

EELSÄTTED

Artikkel 1

Sisu ja reguleerimisala

1. Käesolevas direktiivis sätestatakse radioaktiivsete jäätmete ja kasutatud tuumkütuse piiriüleste vedude ühenduse järelevalve- ja kontrollistüsteem, et tagada elanikkonna piisav kaitse.

2. Käesolevat direktiivi kohaldatakse radioaktiivsete jäätmete või kasutatud tuumkütuse piiriüleste vedude suhtes järgmistel juhtudel:

a) kui päritoluriik või sihtriik või mis tahes transiidiriik on ühenduse liikmesriik ja

b) kui saadetise kogused ja kontsentratsioon ületavad direktiivi 96/29/Euratom artikli 3 lõike 2 punktides a ja b sätestatud piirmäärasid.

3. Käesolevat direktiivi ei kohaldata kasutusest kõrvaldatud kiirgusallikate vedude suhtes, mille sihtpunktiks on kiirgusallikate tarnija või tootja või tunnustatud rajatis.

4. Käesolevat direktiivi ei kohaldata selliste radioaktiivsete materjalide vedude suhtes, mis on ümbertöötamise kaudu eraldatud edasiseks kasutamiseks.

5. Käesolevat direktiivi ei kohaldata nende radioaktiivsete jäätmete piiriüleste vedude suhtes, mis sisaldavad ainult looduslikke radionukliide, mis ei ole tekkinud tegevuse tagajärjel.

6. Käesolev direktiiv ei piira rahvusvahelisest õigusest tulenevaid õigusi ja kohustusi.

Artikkel 2

Töötlemise ja ümbertöötamisega soetud ümbersuunamine

Käesolev direktiiv ei mõjuta õigust liikmesriigil või liikmesriigi ettevõttele, kellele:

a) radioaktiivsed jäätmed saadetakse töötlemiseks või

b) muud materjalid saadetakse radioaktiivsete jäätmete taaskasutuse eesmärgil,

saata radioaktiivsed jäätmed pärast töötlemist tagasi päritoluriiki. Samuti ei mõjuta see liikmesriigi või selles liikmesriigis asuva ettevõtte, kellele kasutatud tuumkütus ümbertöötamiseks saadetakse, õigust saata ümbertöötamise käigus taaskasutusse võetud radioaktiivsed jäätmed päritoluriiki tagasi.

Artikkel 3

Kasutatud tuumkütuse piiriülene vedu ümbertöötamiseks

Ilma, et see piiraks liikmesriigi pädevust määratleda kasutatud tuumkütuse tsükli käsitlevat poliitikat, ei mõjuta käesolev direktiiv liikmesriigi õigust eksportida kasutatud tuumkütust ümbertöötamiseks, võttes arvesse tuumaenergia ühisturu põhimõtteid, eelkõige kaupade vaba liikumist. Nimetatud vedude ja ekspordi üle teostatakse järelevalvet ja neid kontrollitakse vastavalt käesolevas direktiivis sätestatud menetlustele.

Artikkel 4

Loata vedudega ja deklareerimata radioaktiivsete jäätmetega seotud ümbersuunamine

Käesolev direktiiv ei mõjuta liikmesriigi õigust saata päritoluriiki ohutult tagasi:

a) radioaktiivsete jäätmete ja kasutatud tuumkütuse vedud, mis kuuluvad käesoleva direktiivi reguleerimisalasse, kuid millele ei olnud antud nõuetekohaselt luba vastavalt käesolevale direktiivile ja

b) radioaktiivselt saastunud jäätmed või materjal, mis sisaldab radioaktiivset kiirgusallikat, kui päritoluriik ei ole nimetatud materjali deklareerinud radioaktiivsete jäätmetena.

Artikkel 5

Mõisted

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

1. "radioaktiivsed jäätmed" – gaasilises, vedelas või tahkes olekus radioaktiivne materjal, millele päritolu- või sihtriik ega füüsiline või juriidiline isik, kelle otsust nimetatud riigid tunnustavad, ei näe ette edasist kasutust ja mida reguleeriv organ kontrollib päritolu- ja sihtriigi õiguslikus ja reguleerivas raamistikus kui radioaktiivseid jäätmeid;

2. "kasutatud tuumkütus" – tuumkütus, mida on kiiritatud reaktori südamikus ning mis on sealt alaliselt eemaldatud; kasutatud tuumkütust võib käsitada kasutatava ressursina, mida saab ümber töötada või suunata lõppplastustamisele, kuna edasist kasutamist ei ole ette nähtud ning käsitleda radioaktiivse jäätmena;

⁽¹⁾ ELT C 321, 31.12.2003, lk 1.

3. "ümbertöötamine" – protsess või tegevus, mille eesmärk on eraldada radioaktiivsed isotoobid kasutatud tuumkütusest selle edasiseks kasutamiseks;
4. "vedu" – kõik toimingud, mis on seotud radioaktiivsete jäätmete või kasutatud tuumkütuse viimisega nende päritoluriigist või päritoluliikmesriigist sihtriiki või sihtliikmesriiki;
5. "ühendusesisene vedu" – vedu, mille päritolu- ja sihtriik on liikmesriigid;
6. "ühenduseväline vedu" – vedu, mille päritolu- ja/või sihtriik on mõni kolmandatest riikidest;
7. "lõppladustamine" – radioaktiivsete jäätmete või kasutatud tuumkütuse paigutamine lubatud rajatisse, kavatsmata seda sealt välja võtta;
8. "ladustamine" – radioaktiivsete jäätmete või kasutatud tuumkütuse hoidmine selle kogumiseks ette nähtud rajatises kavatsusega see sealt välja võtta;
9. "valdaja" – füüsiline või juriidiline isik, kes enne radioaktiivsete jäätmete või kasutatud tuumkütuse vedu on nimetatud materjalide eest vastutav kohaldatava siseriikliku õiguse alusel ja plaanib veose saajale kätte toimetada;
10. "saaja" – füüsiline või juriidiline isik, kellele radioaktiivsed jäätmel või kasutatud tuumkütus saadetakse;
11. "päritoluriik või päritoluliikmesriik" ja "sihtriik või sihtliikmesriik" – vastavalt riik või liikmesriik, millest vedu plaanitakse või millest see algab ja riik või liikmesriik, millesse vedu plaanitakse või millesse see toimub;
12. "transiidiriik või transiidiliikmesriik" – riik või liikmesriik, mis ei ole päritoluriik, päritoluliikmesriik, sihtriik või sihtliikmesriik ning mille territooriumi plaanitakse veoga läbida või mida see läbib;
13. "pädevad asutused" – asutused, mis on päritoluriigi, transiidiriigi või sihtriigi õigusnormide alusel volitatud rakendada radioaktiivsete jäätmete või kasutatud tuumkütuse vedude järelevalve- ja kontrollisüsteemi;
14. "kinnine kiirgusallikas" – direktiivis 96/29/Euratom määratletud kiirgusallikas, milles on vajaduse korral radioaktiivset materjali sisaldav kapsel, mis moodustab kiirgusallika lahutamatu osa;
15. "kasutusest kõrvaldatud kiirgusallikas" – kinnine kiirgusallikas, mida enam ei kasutata ega kavatseta kasutada tegevuseks, milleks luba välja anti;
16. "tunnustatud rajatis" – riigi territooriumil asuv rajatis, millele kõnealuse riigi pädevad asutused on andnud siseriiklike õigusaktide kohaselt loa kinniste kiirgusallikate pikaajaliseks ladustamiseks või lõppladustamiseks või rajatis, millele on siseriiklike õigusaktide alusel antud nõuetekohane luba kinniste kiirgusallikate vaheladustamiseks;
17. "nõuetekohaselt täidetud taotlus" – tüüpvorm, mis vastab kõikidele nõuetele ja mis koostatakse vastavalt artiklile 17.

2. PEATÜKK

ÜHENDUSESISESED VEOD

Artikkel 6

Veoloa taotlus

1. Valdaja, kes plaanib radioaktiivseid jäätmel või kasutatud tuumkütust ühendusesiseselt vedada või nende vedamist korraldada, esitab päritoluliikmesriigi pädevatele asutustele nõuetekohaselt täidetud loataotluse.
2. Taotluse võib esitada rohkem kui ühe veose kohta, kui täidetud on järgmised tingimused:
  - a) sellega seotud radioaktiivsetel jäätmel või kasutatud tuumkütusel on põhiliselt samad füüsikalised, keemilised ja radioaktiivsed omadused ja
  - b) veod toimuvad samalt valdajalt samale saajale ja on seotud samade pädevate asutustega ja
  - c) kui veod on seotud transiidiga läbi kolmandate riikide, toimub selline transiit ühendusse ja ühendusest välja sama piiripunkti kaudu ja asjaomase kolmanda riigi sama piiripunkti või asjaomaste kolmandate riikide samade piiripunktide kaudu, kui asjaomased pädevad asutused ei ole kokku leppinud teisiti.

Artikkel 7

Taotluse edastamine pädevatele asutustele

1. Päritoluriigi pädevad asutused saavad artiklis 6 nimetatud nõuetekohaselt täidetud taotlused sihtliikmesriigi ja transiidiliikmesriigi pädevatele asutustele nõusoleku saamiseks.

2. Asjaomaste liikmesriikide pädevad asutused võtavad vajalikud meetmed, et tagada kogu käesoleva direktiiviga hõlmatud vedude kohta käiva teabe hoolikas käsitlemine ning selle kaitse igasuguse väärtarvitamise eest.

Artikkel 8

Kättesaamistõend ja teabenõue

1. Sihtliikmesriigi ja transiidiliikmesriigi pädevad asutused kontrollivad 20 päeva jooksul pärast taotluse kättesaamist, kas taotlus on nõuetekohaselt täidetud vastavalt artikli 5 punktile 17.

2. Kui taotlus on nõuetekohaselt täidetud, saavad sihtliikmesriigi pädevad asutused hiljemalt kümne päeva jooksul pärast lõikes 1 sätestatud 20päevase tähtaja möödumist päritoluliikmesriigi pädevatele asutustele kättesaamistõendi ning koopiad teistele asjaomastele pädevatele asutustele.

3. Kui asjaomase liikmesriigi pädevad asutused leiavad, et taotlus ei ole nõuetekohaselt täidetud, nõuavad nad päritoluliikmesriigi pädevatelt asutustelt puuduvat teavet ning teavitavad oma teabenõudest teisi pädevaid asutusi. Teabenõue tuleb teha enne lõikes 1 sätestatud tähtaja möödumist.

Päritoluliikmesriigi pädevad asutused edastavad nõutud teabe asjaomastele pädevatele asutustele.

Hiljemalt 10 päeva pärast puuduva teabe laekumist ja mitte enne lõikes 1 nimetatud 20päevase tähtaja möödumist saavad sihtliikmesriigi pädevad asutused päritoluliikmesriigi pädevatele asutustele kättesaamistõendi ning koopiad teistele asjaomastele pädevatele asutustele.

4. Lõigetes 1, 2 ja 3 sätestatud tähtaegu kättesaamistõendi väljastamiseks võib lühendada, kui sihtliikmesriigi ja transiidiliikmesriigi pädevad asutused leiavad, et taotlus on nõuetekohaselt täidetud.

Artikkel 9

Nõusolek ja keeldumine

1. Hiljemalt kaks kuud pärast kättesaamistõendi väljastamise kuupäeva teatavad asjaomaste liikmesriikide pädevad asutused päritoluliikmesriigi pädevatele asutustele oma nõusolekust või tingimustest, mille täitmist nad nõusoleku andmiseks vajalikuks peavad või nõusoleku andmisest keeldumisest.

Sihtliikmesriigi või mis tahes transiidiliikmesriigi pädevad asutused võivad oma seisukoha esitamiseks taotleda esimeses lõigus nimetatud tähtajale kuni ühekuulist pikendust.

2. Kui lõikes 1 sätestatud tähtajaks pole sihtliikmesriigi ja/või kavandatava transiidiliikmesriigi pädevatelt asutustelt vastust saadud, loetakse seda selle veoga nõustumiseks, mille kohta taotlus esitati.

3. Liikmesriigid põhjendavad nõusoleku andmisest keeldumist või teatavatel tingimustel nõusoleku andmist, tuginedes järgmisele:

- a) transiidiliikmesriigid – asjakohastele siseriiklikele, ühenduse või rahvusvahelistele radioaktiivsete materjalide vedu käsitlevatele õigusaktidele;
- b) sihtliikmesriigid – radioaktiivsete jäätmete või tuumkütuse haldamise puhul kohaldatavatele asjakohastele õigusaktidele või radioaktiivse materjali veo puhul kohaldatavatele asjakohastele siseriiklikele, ühenduse ja rahvusvahelistele õigusaktidele.

Nii transiidiliik- kui ka sihtliikriikideks olevate liikmesriikide pädevate asutuste esitatud mis tahes tingimused ei või olla rangemad tingimustest, mis on kehtestatud samasugustele vedudele nendes riikides.

4. Liikmesriik või liikmesriigid, kes on andnud nõusoleku teatava veose transiidiks, ei tohi keelduda nõusoleku andmisest ümbersuunamiseks järgmistel juhtudel:

- a) kui esialgne nõusolek oli töötlemise või ümbertöötamise eesmärgil veetava materjali kohta ja kui ümbersuunatav veos sisaldab pärast töötlemist või ümbertöötamist esialgse materjaliga samaväärseid radioaktiivseid jäätmeid või muid tooteid ning kui kõiki asjaomaseid õigusakte on arvesse võetud;
- b) artiklis 12 osutatud asjaoludel, kui ümbersuunamine toimub samadel tingimustel ja veo tehnilised näitajad on samad.

5. Põhjendamatu viivitustest ja/või koostöö puudumisest, mille on põhjustanud teise liikmesriigi pädevad asutused, teatakse komisjonile.

Artikkel 10

Veoload

1. Kui kõik veoks vajalikud nõusolekud on antud, on päritoluliikmesriigi pädevatel asutustel õigus anda valdajale veoluba; sellest teavitavad nad sihtliikmesriigi ja iga transiidiliikmesriigi või transiidiriigiks oleva kolmanda riigi pädevaid asutusi.

2. Lõikes 1 nimetatud luba ei mõjuta mingil määral valdaja, vedajate, omaniku, saaja või selle veoga seotud muu füüsilise või juriidilise isiku vastutust.

3. Üks luba võib hõlmata mitut vedu, juhul kui artikli 6 lõikes 2 sätestatud tingimused on täidetud.

4. Luba kehtib kuni kolm aastat.

Selle kehtivusaja määramisel võtavad liikmesriigid arvesse kõiki sihtliikmesriigi või transiidiliikmesriigi antud nõusolekus esitatud tingimusi.

Artikkel 11

Teatis veose vastuvõtu kohta

1. Saaja saadab 15 päeva jooksul pärast vastuvõtmist vastuvõtva liikmesriigi pädevatele asutustele teatise iga veose vastuvõtu kohta.

2. Sihtliikmesriigi pädevad asutused saadavad vastuvõtuteatise koopiad päritoluliikmesriigile ja igale transiidiliikmesriigile või transiidiriigiks olevale kolmandale riigile.

3. Päritoluliikmesriigi pädevad asutused saadavad vastuvõtu-teatise koopia algsele valdajale.

Artikkel 12

Veo luhtumine

1. Siht-, päritolu- või transiidiliikmesriik võib otsustada, et vedu ei või lõpule viia, kui veotingimused ei ole enam vastavalt käesolevale direktiivile täidetud või ei ole kooskõlas vastavalt käesolevale direktiivile antud lubade või nõusolekutega.

Selline liikmesriik teavitab kõnealusest otsusest viivitamata veoga seotud teiste liikmesriikide pädevaid asutusi.

2. Kui vedu ei saa lõpule viia või kui veo tingimused ei ole vastavalt käesolevale direktiivile täidetud, tagavad päritoluliikmesriigi pädevad asutused, et kõnealuste radioaktiivsete jäätmete või kasutatud tuumkütuse valdaja võtab need tagasi, kui olukorda ei saa mõne alternatiivse ohutu kokkuleppe abil lahendada. Kõnealused asutused tagavad, et veo eest vastutav isik võtab vajaduse korral parandavaid ohutusmeetmeid.

3. Kui vedu ei saa või ei tohi lõpule viia, kannab sellest tulenevad kulud valdaja.

3. PEATÜKK

ÜHENDUSEVÄLISED VEOD

Artikkel 13

Import ühendusse

1. Kui käesoleva direktiivi reguleerimisalasse kuuluvad radioaktiivsed jäätmed või kasutatud tuumkütus tuuakse ühendusse kolmandast riigist ja sihtriik on liikmesriik, esitab saaja loataotluse nimetatud liikmesriigi pädevatele asutustele. Taotluse võib esitada mitme veo kohta artikli 6 lõikes 2 sätestatud tingimustel.

Taotlus peab sisaldama tõendeid selle kohta, et saaja on kolmandas riigis asuva ja selle kolmanda riigi pädevate asutuste heakskiidetud valdajaga jõudnud kokkuleppele, et valdaja on kohustatud radioaktiivsed jäätmed või kasutatud tuumkütuse tagasi võtma, kui vedu ei saa vastavalt käesolevale direktiivile lõpule viia, nagu on sätestatud käesoleva artikli lõikes 5.

2. Sihtliikmesriigi pädevad asutused saadavad lõikes 1 nimetatud taotluse nõusoleku saamiseks transiidiliikmesriikide olemasolu korral transiidiliikmesriikide pädevatele asutustele.

Kohaldatakse artikleid 8 ja 9.

3. Kui kõik veoks vajalikud nõusolekud on antud, on sihtliikmesriigi pädevatel asutustel õigus anda saajale veoluba; sellest teavitavad nad vastavalt iga päritoluliikmesriigi või transiidiliikmesriigi või päritoluriigiks või transiidiriigiks oleva kolmanda riigi pädevaid asutusi.

Kohaldatakse artikli 10 lõikeid 2, 3 ja 4.

4. Saaja saadab 15 päeva jooksul pärast veose vastuvõtmist sihtliikmesriigi pädevatele asutustele teatise iga veose vastuvõtmise kohta. Sihtliikmesriigi pädevad asutused saadavad vastuvõtmisteatise koopiad päritoluriigile ja igale transiidiliikmesriigile või transiidiriigiks olevale kolmandale riigile.

5. Sihtliikmesriik või mis tahes transiidiliikmesriik võib otsustada, et vedu ei või lõpule viia, kui veotingimused ei ole enam vastavalt käesoleva direktiivi sätetele täidetud või ei ole kooskõlas vastavalt käesolevale direktiivile välja antud lubade või nõusolekutega. Kõnealune liikmesriik teavitab sellest otsusest viivitamata päritoluriigi pädevaid asutusi.

6. Kui vedu ei saa või ei tohi lõpule viia, kannab sellest tulenevad kulud saaja.

Artikkel 14

Transiit läbi ühenduse

1. Kui radioaktiivsed jäätmed või kasutatud tuumkütus tuuakse ühendusse kolmandast riigist ja sihtriik ei ole liikmesriik, esitab füüsiline või juriidiline isik, kes vastutab veose haldamise eest liikmesriigis, mille tollipunkti need radioaktiivsed jäätmed ühendusse sisenemisel esimesena läbivad ("esimene transiidiliikmesriik"), selle liikmesriigi pädevatele asutustele loataotluse. Taotluse võib esitada mitme veo kohta artikli 6 lõikes 2 nimetatud tingimustel.

Taotlus peab sisaldama tõendeid selle kohta, et kolmandas riigis asuv saaja on kolmandas riigis asuva ja selle kolmanda riigi pädevate asutuste heakskiidetud valdajaga jõudnud kokkuleppele, et valdaja on kohustatud radioaktiivsed jäätmed või kasutatud tuumkütuse tagasi võtma, kui vedu ei saa vastavalt käesolevale direktiivile lõpule viia, nagu sätestatud käesoleva artikli lõikes 5.

2. Esimese transiidiliikmesriigi pädevad asutused saadavad lõikes 1 nimetatud taotluse nõusoleku saamiseks teiste transiidiliikmesriikide olemasolu korral nende transiidiliikmesriikide pädevatele asutustele.

Kohaldatakse artikleid 8 ja 9.

3. Kui kõik veoks vajalikud nõusolekud on antud, on esimese transiidiliikmesriigi pädevatel asutustel õigus anda lõikes 1 nimetatud vastutavale isikule veoluba; sellest teavitavad nad

vastavalt iga muu transiidiliikmesriigi või päritoluliikmesriigi või transiidiriigiks või päritoluriigiks oleva kolmanda riigi pädevaid asutusi.

Kohaldatakse artikli 10 lõikeid 2, 3 ja 4.

4. Lõikes 1 nimetatud vastutav isik teatab esimese transiidiliikmesriigi pädevatele asutustele radioaktiivsete jäätmete või kasutatud tuumkütuse jõudmisest kolmandas riigis asuvasse sihtkohta 15 päeva jooksul alates veose kohalejõudmise kuupäevast ning nimetab viimase ühenduses asuva tollipunkti, mida veos läbis.

Teatisele lisatakse saaja deklaratsioon või tõend, milles ta kinnitab, et radioaktiivsed jäätmed või kasutatud tuumkütus on jõudnud ettenähtud sihtkohta, ja nimetab sisenemise tollipunkti kolmandas riigis.

5. Transiidiliikmesriik võib otsustada, et vedu ei või lõpule viia, kui veotingimused ei ole enam vastavalt käesoleva direktiivi sätetele täidetud või ei ole kooskõlas vastavalt käesolevale direktiivile välja antud lubade või nõusolekutega. Kõnealune liikmesriik teavitab sellest otsusest viivitamata päritoluriigi pädevaid asutusi. Kui vedu ei saa või ei tohi lõpule viia, kannab sellest tulenevad kulud lõikes 1 nimetatud vastutav isik.

Artikkel 15

Eksport ühendusest

1. Kui radioaktiivseid jäätmeid või kasutatud tuumkütust eksporditakse ühendusest kolmandasse riiki, esitab valdaja päritoluliikmesriigi pädevatele asutustele loataotluse. Taotluse võib esitada mitme veo kohta artikli 6 lõikes 2 nimetatud tingimustel.

2. Päritoluliikmesriigi pädevad asutused:

a) teavitavad sihtriigi pädevaid asutusi ja küsivad nende nõusolekut enne kavandatavat vedu ja

b) saadavad lõikes 1 nimetatud taotluse nõusoleku saamiseks transiidiliikmesriikide olemasolu korral transiidiliikmesriikide pädevatele asutustele.

Kohaldatakse artiklit 8.

3. Kui kõik veoks vajalikud nõusolekud on antud, on päritoluliikmesriigi pädevatel asutustel õigus anda valdajale veoluba; sellest teavitavad nad vastavalt sihtriigiks oleva kolmanda riigi ja iga olemasoleva transiidiliikmesriigi või transiidiriigiks oleva kolmanda riigi pädevaid asutusi.

Kohaldatakse artikli 10 lõikeid 2, 3 ja 4.

4. Valdaja teatab päritoluliikmesriigi pädevatele asutustele radioaktiivsete jäätmete või kasutatud tuumkütuse jõudmisest kolmandas riigis asuvasse sihtkohta 15 päeva jooksul alates veose kohalejõudmise kuupäevast ning nimetab viimase ühenduses asuva tollipunkti, mida veos läbis.

Teatisele lisatakse saaja deklaratsioon või tõend, milles ta kinnitab, et radioaktiivsed jäätmed või kasutatud tuumkütus on jõudnud ettenähtud sihtkohta, ja nimetab sisenemise tollipunkti kolmandas riigis.

5. Päritoluliikmesriik või mis tahes transiidiliikmesriik võib otsustada, et vedu ei või lõpule viia, kui veotingimused ei ole enam vastavalt käesolevale direktiivile täidetud või ei ole kooskõlas vastavalt käesolevale direktiivile välja antud lubade või nõusolekutega. Kõnealune transiidiliikmesriik teavitab sellest otsusest viivitamata päritoluliikmesriigi pädevaid asutusi.

Kohaldatakse artikli 12 lõikeid 2 ja 3.

Artikkel 16

Ekspordikeelud

1. Liikmesriikide pädevad asutused ei anna luba vedudeks:

- a) sihtkohta, mis asub lõuna pool 60° lõunalaiust, või
- b) ühelt poolt Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani riikide ning teiselt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahel sõlmitud partnerluslepingus (Cotonou AKV-EÜ leping) osalevasse riiki, mis ei ole liikmesriik, ilma et see piiraks artikli 2 kohaldamist, või
- c) kolmandasse riiki, millel päritoluliikmesriigi pädevate asutuste arvates ei ole käesoleva artikli lõikes 2 nimetatud kriteeriumidest lähtudes halduslikku ja tehnilist suutlikkust ning õiguslikku struktuuri radioaktiivsete jäätmete või kasutatud tuumkütuse ohutuks haldamiseks, nagu see on sätestatud ühiskonventsioonis. Selles küsimuses arvamuse kujun-

damisel peaksid liikmesriigid nõuetekohaselt arvesse võtma kogu asjakohast teavet, mis on saadud teistelt liikmesriikidelt. Seoses sellega teavitavad liikmesriigid kord aastas komisjoni ja artiklis 21 nimetatud nõuandekomiteed.

2. Võttes muu hulgas nõuetekohaselt arvesse asjakohaseid Rahvusvahelise Aatomienergia Agentuuri (IAEA) ohutusstandardeid, kehtestab komisjon artiklis 21 sätestatud korras kriteeriumid, mis aitavad liikmesriikidel hinnata, kas ekspordinõuded on täidetud.

4. PEATÜKK

ÜLDSÄTTED

Artikkel 17

Tüüpvormi kasutamine

1. Kõigi käesoleva direktiivi reguleerimisalasse kuuluvate vedude korral kasutatakse tüüpvormi.

2. Komisjon koostab artiklis 21 sätestatud korra kohaselt tüüpvormi, mille lisas esitatakse nõuetekohaselt täidetud taotluse miinimumnõuete loetelu.

Tüüpvorm ja selle lisad avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas* ja tehakse elektrooniliselt kättesaadavaks hiljemalt 25. detsembril 2008. Vajaduse korral ajakohastatakse tüüpvormi sama korra kohaselt.

3. Loataotlus täidetakse ning kogu artiklites 10, 13, 14 ja 15 nimetatud lisadokumentatsioon ja -teave esitatakse keeles, mis on vastuvõetav selle liikmesriigi pädevatele asutustele, kellele loataotlus vastavalt käesolevale direktiivile esitatakse.

Siht- või transiidiriigi pädevate asutuste soovil esitab valdaja neile tõestatud tõlke neile vastuvõetavasse keelde.

4. Kõik võimalikud lisanõuded veoloo väljastamiseks lisatakse nimetatud tüüpvormile.

5. Ilma, et see piiraks muude asjakohaste õigusaktide alusel nõutavate saatedokumentide kasutamist, peab loa nõuetekohast saamist tõendav täidetud tüüpvorm olema kaasas iga veoga, mis kuulub käesoleva direktiivi reguleerimisalasse ning seda ka juhul, kui ühes dokumendis antav luba hõlmab mitut vedu.

6. Kõnealused dokumendid peavad olema kättesaadavad päritolu- ja sihtriigi ning iga transiidiriigi pädevatele asutustele.

Artikkel 18

Pädevad asutused

1. Liikmesriigid edastavad komisjonile hiljemalt 25. detsembriks 2008 pädeva(te) asutus(t)e nime(d) ja aadressi(d) ning kogu vajaliku teabe kiireks kontakteerumiseks nende asutustega.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile korrapäraselt kõik nendes andmetes tehtud muudatused.

Artikkel 19

Teabe edastamine

1. Komisjon esitab kooskõlas artiklis 21 sätestatud menetlusega soovitusel käesoleva direktiivi sätetega seotud dokumentide ja teabe edastamise turvalise ja tõhusa süsteemi kohta.

2. Komisjon loob elektroonilise sideplatvormi ja hooldab seda; seal avaldatakse:

- a) iga liikmesriigi pädeva(te) asutus(t)e nimi/nimed ja aadress(id);
- b) keeled, mis on iga liikmesriigi pädevatele asutuste vastuvõetavad ja
- c) kõik üldtingimused ja võimalikud lisanõuded, mille täitmist iga liikmesriigi pädevad asutused veoloo väljastamiseks nõuavad.

Artikkel 20

Korralised aruanded

1. Hiljemalt 25. detsembriks 2011 ja pärast seda iga kolme aasta järel esitavad liikmesriigid komisjonile aruanded käesoleva direktiivi rakendamise kohta.

2. Nende aruannete põhjal esitab komisjon Euroopa Parlamendile, nõukogule ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele artiklis 21 sätestatud korra alusel kokkuvõtva aruande, pöörates erilist tähelepanu artikli 4 rakendamisele.

Artikkel 21

Nõuandekomitee

1. Komisjoni abistab artikli 16 lõikes 2, artikli 17 lõikes 2, artikli 19 lõikes 1 ja artikli 20 lõikes 2 ette nähtud ülesannete täitmisel nõuandekomitee(edaspidi "komitee"), kuhu kuuluvad liikmesriikide esindajad ja eesistujana komisjoni esindaja.

2. Komisjoni esindaja esitab komiteele võetavate meetmete eelnõu. Tähtaja jooksul, mille eesistuja võib määrata lähtuvalt küsimuse kiireloomulisusest, esitab komitee eelnõu kohta oma arvamuse, vajaduse korral hääletamise teel.

3. Arvamus protokollitakse. Igal liikmesriigil on õigus taotleda oma seisukoha protokollimist.

4. Komisjon arvestab komitee arvamust. Ta teatab komiteele, kuidas arvamust on arvesse võetud.

Artikkel 22

Ülevõtmine

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigusnormid enne 25. detsembrist 2008. Liikmesriigid teatavad nendest viivitamata komisjonile.

Kui liikmesriigid need normid vastu võtavad, lisavad nad nendesse või nende ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastu võetud põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.

Artikkel 23

Kehtetuks tunnistamine

1. Direktiiv 92/3/Euratom tunnistatakse kehtetuks alates 25. detsembrist 2008, ilma et see piiraks liikmesriikide kohustusi seoses nimetatud direktiivi siseriiklikku õigusesse ülevõtmise ja kohaldamise tähtaegadega.

2. Viiteid kehtetuks tunnistatud direktiivile käsitatakse viidena käesolevale direktiivile ja neid tuleb lugeda vastavalt lisas esitatud vastavustabelile.

*Artikkel 24***Üleminekusätted**

1. Kui loataotlus on nõuetekohaselt päritoluriigi pädevate asutuste poolt heaks kiidetud või neile esitatud enne 25. detsembrist 2008, kohaldatakse selle loaga hõlmatud vedude suhtes direktiivi 92/3/Euratom.

2. Otsustades enne 25. detsembrist 2008 esitatud taotluste üle, milles taotletakse luba mitmeks radioaktiivsete jäätmete või kasutatud tuumkütuse veoks kolmandasse sihtriiki, võtab päritoluliikmesriik arvesse kõiki asjakohaseid asjaolusid ning eelkõige:

- a) kõigi sama taotlusega hõlmatud vedude kavandatavat ajagraafikut;
- b) kas kõigi vedude suhtes ühe taotluse esitamine on õigustatud;
- c) kas on kohane lubada taotluses esitatud arvust väiksemat arvu vedusid.

3. Kuni käesoleva direktiivi artiklis 17 sätestatud tüüpvorm kättesaadavaks muutub, kasutatakse käesoleva direktiivi kohaldamisel *mutatis mutandis* komisjoni otsusega 93/552/Euratom ⁽¹⁾ sätestatud tüüpvormi.

*Artikkel 25***Jõustumine**

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 26

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 20. november 2006

Nõukogu nimel

eesistuja

J. KORKEAOJA

⁽¹⁾ Komisjoni 1. oktoobri 1993. aasta otsus 93/552/Euratom, millega kehtestatakse nõukogu direktiivis 92/3/Euratom nimetatud radioaktiivsete jäätmete vedude järelevalve ja kontrolli tüüpvorm (EÜT L 268, 29.10.1993, lk 83).

LISA

VASTAVUSTABEL

Direktiiv 92/3/Euratom	Käesolev direktiiv
Artikkel 1	Artikkel 1
Artikkel 2	Artikkel 5
Artikkel 3	1. põhjendus
Artikli 4 esimese lõigu esimene lause	Artikli 6 lõige 1
Artikli 4 esimese lõigu teine lause	Artikli 7 lõige 1
Artikli 4 teine lõik	Artikli 17 lõige 1
Artikli 4 kolmas lõik	—
Artikli 5 lõige 1	Artikli 6 lõige 2
Artikli 5 lõige 2	Artikli 10 lõige 4
Artikli 6 lõike 1 esimene lõik	Artikli 9 lõige 1
Artikli 6 lõike 1 teine lõik	Artikli 17 lõige 1
Artikli 6 lõige 2	Artikli 9 lõige 3
Artikli 6 lõige 3	Artikli 9 lõike 1 teine lõik
Artikli 6 lõige 4	Artikli 9 lõige 2
Artikli 7 esimene lõik	Artikli 10 lõige 1
Artikli 7 teine lõik	Artikli 17 lõige 1
Artikli 7 kolmas lõik	Artikli 10 lõige 2
Artikkel 8	Artikli 17 lõige 5
Artikli 9 lõige 1, lause esimene osa	Artikli 11 lõige 1
Artikli 9 lõige 1, lause lõpuosa	Artikli 17 lõige 1
Artikli 9 lõike 2 esimene lause	Artikli 11 lõige 2
Artikli 9 lõike 2 teine lause	Artikli 11 lõige 3
Artikli 10 lõige 1	Artikkel 13
Artikli 10 lõike 1 esimese lause lõpp	Artikli 17 lõige 1
Artikli 10 lõige 2	Artikkel 14
Artikli 10 lõige 3	Artikkel 13
Artikkel 11	Artikli 16 lõige 1
Artikli 12 lõige 1	Artikli 15 lõige 1
Artikli 12 lõige 2	Artikli 15 lõige 3
Artikli 12 lõige 3	Artikli 10 lõige 2
Artikli 12 lõige 4	Artikli 17 lõige 1
Artikli 12 lõige 5	Artikli 15 lõike 4 esimene lõik
Artikli 12 lõige 6	Artikli 15 lõike 4 teine lõik

Direktiiv 92/3/Euratom	Käesolev direktiiv
Artikkel 13	Artikli 1 lõige 3
Artikkel 14	Artikkel 2
Artikli 15 lõige 1	Artikli 12 lõige 2
Artikli 15 lõige 2	Artikli 13 lõike 1 teine lõik
Artikkel 16	Artikli 9 lõige 4
Artikkel 17	Artikkel 18
Artikkel 18	Artikkel 20
Artikkel 19	Artikkel 21
Artikli 20 esimene, teine ja kolmas taane	Artikli 17 lõige 1
Artikli 20 neljas taane	Artikli 16 lõige 2
Artikli 20 viies taane	Artikli 20 lõige 2
Artikkel 21	Artikkel 22
Artikkel 22	Artikkel 26
	Artikkel 3 (uus)
	Artikkel 4 (uus)
	Artikkel 8 (uus)
	Artikkel 19 (uus)
	Artikkel 23 (uus)
	Artikkel 24 (uus)
	Artikkel 25 (uus)